

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Reigersborg Zuid V

projectnummer: 076.00.00.50.03

Onderwerp: Ecologische inventarisatie Reigersborg Zuid V Hoogkarspel

Datum: 05-07-2019

KADER

De initiatiefnemer is voornemens om het terrein aan de zuidwestkant van Hoogkarspel te ontwikkelen als woonwijk. Het betreft een uitbreiding van de wijk Reigersborg ten westen van de huidige bebouwing. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het gaat hierbij om een actualisatie van de ecologische inventarisatie uit september 2016. Ook in 2007 is het plangebied al eens bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs.

Het doel van de huidige inventarisatie is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 27 juni 2019 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: bewolkt, droog, circa 17°C en weinig wind.

PLANGEBIED

Het plangebied is gelegen ten westen van bestaande bebouwing van Hoogkarspel. Het plangebied grenst aan de noordzijde aan de woningen langs de Streekweg. Het plangebied wordt aan de oost- en zuidzijde begrensd door een watergang van enkele meters breed. Ten zuiden ligt tevens het spoor en de weg Westerwijzend. Ten westen van het plangebied grenzen akkers. In en rondom het plangebied liggen meerdere smallere sloten. In het plangebied is geen opgaande beplanting aanwezig en tevens ontbreekt bebouwing. Het gebied is in gebruik als grasland en akker. Ten tijde van het veldbezoek waren de akkers braakliggend.

De plannen bestaan uit het realiseren van een woonwijk met 128 woningen en de aanleg van een park. De nieuwe woonwijk wordt voor verkeer aangesloten op de aanliggende woonwijk in het oosten en de Streekweg in het noorden. Hiervoor wordt grond vergraven en de watergangen in het plangebied worden verlegd en/of verbreed. De watergangen rondom het plangebied blijven behouden.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Balthasar Bekkerwei 76, 8914 BE Leeuwarden T 058 215 25 15

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Impressie van het plangebied, links gezien vanuit de noordoosthoek en rechts gezien vanuit de zuidwesthoek (27 juni 2019).

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna ² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (©NDFF - quickscanhulp.nl 24-06-2019 15:25:06) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde diersoorten aanwezig zijn. Het betreffen vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren en één amfibie.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangekomen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

In het plangebied zijn naast algemene grassoorten, zoals Engels raaigras, onder andere de volgende plantensoorten aangetroffen: herderstasje, ridderzuring, vogelmuur, paardenbloem, koolzaad, smalle weegbree, perzikkruid en schijfkamille. In het noorden van het plangebied is een laaggelegen gebied gelegen, voorheen gebruikt als spoelplaats voor bloembollen, welke hoofdzakelijk is begroeid met riet en daarnaast onder andere de soorten gekroesde melkdistel, echte kamille, vergeet-me-nietje en koolzaad. De watergangen en de oevers zijn begroeid met onder ander riet, grote egelskop, klein kroos, grote brandnetel en paarse dovenetel. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. Beschermde plantensoorten zijn niet in de directe omgeving bekend en zijn gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom ook niet in het plangebied te verwachten.

Nesten van broedvogels met een jaarrond beschermd nest zijn niet aangetroffen en zijn door het ontbreken van bebouwing en bomen ook niet te verwachten in het plangebied. Het plangebied zal door de inrichting mogelijk een onderdeel vormen van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals uit de directe omgeving bekende kerkuil en buizerd (Quickscanhulp.nl). Door het intensieve gebruik vormen grote delen van het plangebied echter geen hoogwaardig foerageergebied. In het plangebied kunnen enkele algemene weidevogels, zoals scholekster, tot broeden komen. De watergangen vormen een mogelijke broedplaats meer algemene watervogels als meerkoet en wilde eend. De nesten van deze soorten zijn niet jaarrond beschermd.

Bebouwing en bomen ontbreken in het plangebied, zodat verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen worden uitgesloten. Wel is in een van de wilgen die grenst aan de noordoostzijde van het plangebied een holte, die kan leiden tot een vleermuisverblijfplaats, aangetroffen. Daarnaast kan de watergang aan de oostzijde van het plangebied een onderdeel vormen van een (belangrijke) vliegroute voor vleermuizen, waaronder de uit de nabije omgeving bekende watervleermuis (Quickscanhulp.nl). Mogelijk vormt het plangebied een onderdeel van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger, die uit de directe omgeving van het plangebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl). Het plangebied vormt door het ontbreken van beschutting door opgaande beplanting en het intensieve gebruik echter geen hoogwaardig foerageergebied.

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten egel, haas, huisspitsmuis en veldmuis (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.

Binnen een straal van 5 kilometer van het plangebied is het voorkomen van niet-vrijgestelde kleine marterachtigen als hermelijn, wezel en bunzing bekend (Quickscanhulp.nl). De laagte met rietruigte in het noordoosten van het plangebied biedt geschikt leefgebied en foerageergebied voor hermelijn

en in mindere mate wezel en bunzing. Ook kunnen de oevers van de watergangen als verbindingzone dienen voor kleine marterachtigen. De niet-vrijgestelde waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Gezien de geïsoleerde ligging van het plangebied ten opzichte van geschikt leefgebied en de inrichting, kan worden uitgesloten dat waterspitsmuis in het plangebied voorkomt.

Het plangebied vormt geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals bruine kikker of gewone pad, die zich kunnen voortplanten in de watergangen. Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.

Voor meer kritische niet-vrijgestelde soorten ontbreekt geschikt leefgebied. Wel kan op bouwterreinen geschikt leefgebied ontstaan voor de pioniersoort rugstreeppad die voor de voortplanting is aangewezen op ondiepe, snel opwarmende wateren. Rugstreeppad is bekend uit de omgeving (1-5 kilometer) van het plangebied (Quicksanhulp.nl) en de soort staat erom bekend dat hij zich snel kan vestigen op braakliggende, zandige bouwterreinen.

Overige beschermde soorten uit de soortgroep vissen, reptielen en ongewervelden zijn niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van waarnemingen uit de directe (0-1 kilometer) omgeving van het plangebied en/of het ontbreken van geschikt biotoop.

TOETSING

Er gaan geen vogelnesten die jaarrond beschermd zijn verloren door de werkzaamheden in het plangebied. Bij uitvoering van het plan verandert het plangebied als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals kerkuil en buizerd, maar zal niet geheel ongeschikt worden door de aanleg van een park en tuinen. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten treden niet op.

Voor de overige vogelsoorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, in gebruik zijnde nesten van algemene vogelsoorten kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Door de ontwikkelingen verandert het gebied als foerageergebied van vleermuizen. De aanplant van opgaand groen in het park en in tuinen maakt het projectgebied meer geschikt. Bovendien kunnen op termijn verblijfplaatsen in bomen en gebouwen ontstaan. De ontwikkelingen hebben geen negatief effect op verblijfplaatsen en het foerageergebied van vleermuizen. Wel kan de watergang aan de oostzijde van het plangebied in gebruik zijn als vliegroute voor vleermuizen. Met de uitvoering van de plannen wordt op 2 plaatsen langs deze watergang een verbinding aangelegd naar de woonwijk ten oosten van het plangebied. Meervleermuizen kunnen een brug passeren als deze minstens 1,5 m boven het wateroppervlak ligt (Limpens et al., 2004⁴). Indien de oeververbindingen hieraan voldoen en als geen verlichting wordt geplaatst die lichtuitstraling op het wateroppervlak van de watergang veroorzaakt, kan een negatief effect op een vliegroute worden uitgesloten. Anders is nader onderzoek nodig om te bepalen of een (belangrijke) vliegroute voor vleermuizen aanwezig is. Aan de hand van het onderzoek kan dan worden bepaald of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Voor de kleine marterachtigen geldt geen vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat het verboden is om kleine marterachtigen te doden, te verwonden, te verstoren en hun vaste rust- of voortplantingsplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen. Aangezien op basis van het veldbezoek niet met zekerheid kan worden gesteld dat kleine marterachtigen afwezig zijn in het plangebied, is nader onderzoek naar deze soortgroep nodig. Op basis van het nader onderzoek kan worden bepaald of negatieve effecten op kleine marterachtigen optreden en of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

Uit de omgeving van het plangebied is rugstreepblad bekend. De pioniersoort rugstreepblad kan zich snel vestigen op braakliggende bouwterreinen met ondiepe, snel opwarmende wateren. Indien deze soort zich vestigt, moeten de werkzaamheden stilgelegd worden. Daarom adviseren wij om te voorkomen dat bij werkzaamheden in het plangebied voortplantingsbiotoop voor rugstreepblad ontstaat. Daarvoor is het van belang om te voorkomen dat er tijdens de werkzaamheden kuilen of laagtes ontstaan die zich met water kunnen vullen. Als alternatief kan een amfibieënscherm om de bouwplaats aangebracht worden.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten

⁴ Limpens, H.J.G.A., P. Twisk & G. Veenbaas (2004). Met vleermuizen overweg. Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft & Zoogdierverseniging VZZ, Arnhem.

hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Voor de soortgroepen planten, reptielen, vissen en ongewervelden kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde soorten worden uitgesloten doordat het plangebied geen geschikt biotoop vormt voor deze soorten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN – de voormalige Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Noord-Holland uitgewerkt in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening.

WEIDVOGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weidevogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een in het kader van de Wnb beschermd gebied. Het plangebied ligt op een afstand van circa 6 kilometer ten westen en zuiden van twee in het kader van de Wnb beschermde gebieden, te weten Natura 2000-gebied 'Markermeer en IJmeer' en 'Ijsselmeer'. Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt op ruim één kilometer ten noorden van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als weidevogelleefgebied ligt op een afstand van circa 300

meter ten zuidwesten van het plangebied. Tussen het plangebied en deze beschermde gebieden liggen wegen, bebouwing en agrarisch gebied.

TOETSING

Gezien de grote afstand tot Natura 2000-gebieden, kunnen de voorgenomen plannen hooguit effect hebben op stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Om te toetsen of er daadwerkelijk een negatief effect zal zijn, is een Aerius-berekening uitgevoerd (bijlage 5). Uit deze berekening blijkt dat negatieve effecten ten aanzien van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten.

Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden, de inrichting van het tussenliggend gebied en de aard van de ontwikkeling, kunnen met betrekking tot het voorgenomen project negatieve effecten op het NNN en weidevogelleefgebieden worden uitgesloten.

Deze inventarisatie geeft geen aanleiding voor een voortoets in het kader van de Wnb en is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

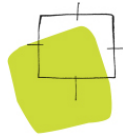
Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling een nog onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat aanvullend onderzoek naar kleine marterachtigen in het kader van de Wnb noodzakelijk is. Aan de hand van het nader onderzoek kan bepaald worden of het aanvragen van een ontheffing van de Wnb nodig is.

Indien de oeververbindingen aan de oostzijde van het plangebied op tenminste 1,5 meter boven het wateroppervlak liggen en als geen verlichting wordt geplaatst die lichtuitstraling op het wateroppervlak van de watergang veroorzaakt, kan een negatief effect op een vliegroute van vleermuizen worden uitgesloten. Anders is nader onderzoek nodig om te bepalen of een (belangrijke) vliegroute voor vleermuizen aanwezig is. Aan de hand van het onderzoek kan dan worden bepaald of een ontheffing van de Wnb moet worden aangevraagd.

In verband met de soortbescherming van de Wnb is het nodig om bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Daarnaast wordt geadviseerd om vestiging van rugstreeppad tijdens de aanlegfase te voorkomen.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedenbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergun-

Ruimte voor de leefomgeving

ning op grond van de Wnb nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.